

ДО
Председателя на Научното жури,
определено със Заповед № РД 38-
91/20.02.2023 г. на Ректора на Софийски
университет „Св. Климент Охридски“

СТ А Н О В И Щ Е

Относно: Дисертационен труд на тема: „Миграционни процеси и проблеми на социално-икономическото развитие в Карлово след Освобождението“, разработен от Пенка Любомирова Писачева, докторант към Софийски университет „Св. Климент Охридски“ с научен ръководител проф. д-р Марин Русев, за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научно направление 4.4. Науки за Земята (Икономическа и социална география (Регионално развитие)

от проф. д-р Спартак Керемидчиев - Институт за икономически изследвания на БАН, член на Научното жури по настоящия конкурс

I. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд се състои от 295 страници, в т.ч. основен текст от 222 страници, списък на използваните съкращения, списък на използваната литература и 22 приложения. Използваната литература включва предимно български източници заедно с английски източници, стратегически документи, нормативни актове и интернет източника.

Изследването е съставено от четири основни глави, заедно с увод и заключение. Уводът представя основните параметри на дисертационния труд като обект и предмет, цел и изследователски задачи, заедно с изследователската хипотеза. В първата глава са представени индикаторите за социално-икономическо развитие и основни теоретични постановки за миграцията в контекста на регионалното развитие.

Втората глава обхваща историческото възникване и развитие на Карлово от древността през Ранното средновековие до Османското владичество. В третата глава акцентът е върху формирането на облика на Карлово като стопански и административно-политически център от Освобождението до 1989 г. В четвъртата глава са изведени съвременни социално-икономически тенденции и проблеми в развитието на община Карлово и нейния административен център.

В заключителната част е направено обобщение на постигнатите резултати и са формулирани научни приноси.

Авторефератът в обобщен вид отразява основните моменти от дисертационния труд. В него са представени най-важните постановки и приноси на автора, което дава бърз достъп до работата и постигнатите научни резултати в дисертационния труд.

II. Оценка на научните и практическите резултати в дисертационния труд

1. Темата на дисертацията е краеведска, което е рядко срещано и много трудно за разработване предвид ограничените предходни и настоящи изследвания и трудностите с осигуряването на информация. Подобни теми изискват и много широка подготовка, защото се покрива материя от исторически, икономически, инфраструктурен, политически, географски и социологически спектър.
2. Периодът на изследване е много дълъг. Той обхваща времето от възникване на селища в Карловския регион от древността до наши дни. Благодарение на това се описва цялостната траектория на развитие на една териториална единица
3. Начинът на структуриране на изследването е логичен. Спазена е последователността от теоретични постановки да се преминава към практически анализи и извеждане на аргументирани резултати. В дисертацията е използван професионален език и терминология. Трябва да се подчертаят сериозните усилия по набавянето и успешното използване на събраната за нуждите на изследването литература.
4. Направеното изследване е построено върху три фундамента: историческо наследство и инерция, сравнителни териториални предимства и използването им и динамика на населението. Благодарение на успешното им разработване и съчетаване са постигнати основните научни приноси в дисертационния труд.
5. На основата на добър теоретичен анализ много подробно са аргументирани връзките и е доказана зависимостта между социално-икономическото развитие и миграционните процеси на територията на Карлово.
6. Ценен и оригинален принос са установените реакции на една териториална общност на сигналите на външната среда от възникването ѝ до съвременността. На тази основа темата може да се надгради с последващо изследване за инерцията в развитието и адаптивността на една териториална общност спрямо промените във външната ѝ среда.
7. Друг научен принос са изведените проблеми на развитието на Община Карлово с фокус върху миграционните процеси.

III. Критични бележки и препоръки

Към представената разработка бих отправил следните критични бележки и препоръки за бъдещите изследвания на докторанта:

1. Би било желателно едно по-прецизно формулиране на целта на изследването, така че да се посочи връзката ѝ с резултатите от него.
2. Влиянието на политиката на сближаване и еврофондовете върху съвременното развитие на община Карлово не е засегнат, а може би там се крие част от отговора за миграцията на населението.
3. Формулирането на научните приноси не е достатъчно точно. Последният принос, свързан с проведеното анкетно проучване, представлява метод на изследване, а не краен резултат от него. Четвъртият принос, който е записан по следния начин: „Изследвано е социално-икономическото и демографското развитие на град Карлово и общината и връзките им с миграционните нагласи на хората през различните периоди“, също не представя постигнати резултати, а представя извършена дейност при провеждане на изследването.
4. В документите по защитата не са посочени публикации, свързани с дисертацията.

IV. Заключение

В обобщение на анализа на представения дисертационен труд моята оценка е, че той напълно отговаря на изискванията, поставени в ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“, което ми дава основание да предложа на уважаемите членове на настоящото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ по научно направление 4.4. Науки за Земята (География на страните – Регионална и политическа география) на докторант Пенка Писачева.

Член на Научното жури:

проф. д-р Спартак Керемидчиев

04.05.2023 г.
гр. София